

ACC. NR. 2087

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: ^{//}VÄSTERBOTTEN Upptecknat av: Alma Engström
Härad: Umeå lg Adress: _____
Socken: Umeå Berättat av: _____
Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

Uppteckningen rör

nittra stal bondens getter. 1-2.

Skriv endast på denna sida!

2087

Gammalt skrock ifrån Hörneå.

ANDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Att det finns vitttra, det är då ta mej katten säkert, för jag har själv så gott som sett henne! "sade Anders Ersa en kväll, när han satt framför brasan i sitt hemtrevliga kök.

Om du vill höra, skall jag tala om, när "Lyde farbror" blev vittertage. Om jag ville." Jag visste ingenting roligare än att höra Anders Ers gubben berätta spökhistorier och sagor om jättar, troll och bergtagna prinsessor, och detta kunde han också som ingen annan.

"Ja, si det var som så", började han, "att för ungefär 175 år sedan, fanns det inte många gårdar i den här byn, och de boningshus, som funnos voro i regel så låga, att en ordentlig lång karl kunde kliva över dem.

I ett utav husen bodde Lyde farbror, som han allmänt kallades. Han var för övrigt far till min farfar, och mina ovanligt breda nävar sågs vara ett arv efter honom.

Lyde farbror hade en ko och ett par getter. De senare hade han fastbundit i köket på ena sidan utav den stora öppna spisen. På somrarna körde han i väg kon och getterna att söka sig föda bäst de ville, men varje kväll precis kl. 8 kommo de hem, för han gav dem alltid skrägg på vårarna, innan han släppte ut dem.

Men så en kväll kom kon ensam hem, och hans båda getter syntes inte till. Då förstod han att det inte stod rätt till. Vitttra hade naturligtvis varit framme igen,

Lyde farbror tog då psalmboken och en kniv i fickan och gav sig så utrustad iväg efter getterna. Han hade inte gått långt, förrän han hörde getterna bräka så ynkligt på avstånd. Då tog han sig till att springa det värsta han kunde, men han kunde omöjligt hinna upp dem. Han blev arg, spottade i nävarna, "som det kunde hjälpa", och sprang så svetten lackade, men han hörde getterna på

2087

lika långt avstånd ändå.

Bäst han sprang, föll han över en sten. Och med detsamma befann han sig sammans med en hop män och kvinnor, sysselsatta med att driva in en mängd boskap i en stor inhägnad. Hans båda getter voro även där. Allsammans var så egendomligt och så olik^t, vad han förr hade sett. Det var en hel gård och den var så fin.

Då kom en utav männen fram till honom och sade: "Jag har sett dig springa omkring i skogen nästan hela natten, och du är nog både hungrig och trött, kom därför in, så får du något att äta". Lyde, farbror, tackade och följde med ^hn. Bordet stod dukat, och allt såg så fint och prydligt ut och från det angränsande rummet hördes skrammel av gafflar, knivar och tallrikar. Så började han läsa bordsbön, som han alltid var van, men under det han läste, förvandlades de olika rättorna till ormar och grodor. Förskräckt sprang han upp ifrån bordet och nu först förstod han att det var en vittfamilj. Och nu gällde det att komma därifrån så fort som möjligt. Lyde, farbror, tog fram psalmboken och brynte läsa i den. Vad han läste vet jag inte, men i alla fall slutade han med Fader vår, för han har själv sagt, att han inte hann säga amen, förrän han med getterna stod på samma ställe där han föll.

Var det inte märkvärdigt, "slutade gubben sin berättelse," och är det inte sorgligt, att folk nu för tiden aldrig sätter tro till dylika historier".

Alma Engström

Hörneå.